

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-70-40..../07/JF

Warszawa, dn. lipca 2007 r.

DECYZJA Nr 58/2007

Na podstawie art. 24 ust. 14 pkt 2 w związku z art. 13 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275) oraz art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. o zmianie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 35, poz. 215), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie ogólnego bezpieczeństwa zabawki do kąpielii delfinek w kolorze niebieskim, oznaczonej kodem kreskowym 5907629614449, wprowadzonej na rynek przez przedsiębiorcę M&Z sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni, umarza się postępowanie administracyjne.

Uzasadnienie

W dniu 7 stycznia 2005 r. w ramach RAPEX - europejskiego systemu szybkiej wymiany informacji o produktach niebezpiecznych – węgierski Generalny Inspektor Ochrony Konsumentów zgłosił informację dotyczącą wprowadzonej na rynek w tym państwie zabawki do kąpielii delfinek w kolorze niebieskim, zawierającej zbyt dużą ilość ftalanów. Zgodnie z przyjętą procedurą współpracy państw członkowskich Unii Europejskiej w ramach RAPEX, Urząd Ochrony Konsumentów i Konkurencji (UOKiK) oraz Główny Inspektorat Inspekcji Handlowej (GIIH) otrzymali informację o produkcie, w celu ustalenia czy znajduje się on na rynku polskim.

Pismem z dnia 9 lutego 2007 r. GIIH przekazał do UOKiK protokół wraz z aktami kontroli dotyczący zabawki do kąpielii delfinek w kolorze niebieskim, oznaczonej kodem kreskowym 5907629614449, wprowadzonej na rynek polski przez przedsiębiorcę M&Z sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni.

Zabawka do kąpielii delfinek ma kolor niebieski i wykonana jest z miękkiego PCV. W skład zabawki wchodzi jeden duży i trzy małe delfinki. Zabawka sprzedawana jest w opakowaniu jednostkowym wykonanym z tworzywa sztucznego. Do opakowania dołączono następujące informacje: „Wyprodukowane w Chinach dla M&Z sp. z o.o., 81-671 Gdynia, ul. Chwaszczyńska 190/b” oraz ostrzeżenie o treści: „Uwaga! Produkt nieodpowiedni dla dzieci poniżej 3 lat. Zabawka zawiera małe elementy – niebezpieczeństwo połknięcia.

Opakowanie nie jest zabawką – chronić przed dziećmi, nie udostępniać do zabawy, zachować gdyż zawiera ważne informacje.” Na etykiecie znajduje się znak graficzny ostrzegawczy dotyczący wieku dziecka, dla którego zabawka nie jest przeznaczona (0-3), logo – M&Z, znak CE oraz kod kreskowy: 5907629614449. Ponadto na opakowaniu znajduje się nadruk zawierający m.in. informację w jęz. angielskim „w wieku powyżej 3 miesięcy” (*for ages above 3 months*”).

W trakcie kontroli w sklepie z zabawkami MARCIN, znajdującym się przy ulicy Marynarki Polskiej 65, inspektorzy reprezentujący Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Gdańsku, Delegatura w Słupsku, pobrali do badań laboratoryjnych próbkę produktu.

Badania przeprowadzone przez Specjalistyczne Laboratorium Produktów Włókienniczych i Analizy Instrumentalnej Głównego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Łodzi wykazały, że zawartość ftalanu di-izononylu (DINP) w zabawce wynosi 22,556 %, Produkt ten nie spełniał więc wymagań określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 6 kwietnia 2004 r. w sprawie wprowadzenia środków przewidzianych przepisami o ogólnym bezpieczeństwie produktów w odniesieniu do produktów zawierających ftalany, które stwarzają poważne zagrożenie (Dz. U. z 2004 r. Nr 73, poz. 656), zwanym dalej „rozporządzeniem Rady Ministrów”. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, zakazane było wprowadzanie na rynek zabawek i artykułów pielęgnacyjnych przeznaczonych do opieki nad dziećmi, które zawierają więcej niż 0,1% ftalanów di-izononylu (DINP), di (2-etyloheksylu) (DEHP), dibutyli (DBP), di-izodecyli (DIDP), di-n-oktyli (DNOP), butylobenzylu (BBP), jeżeli wyroby te w normalnych lub dających się przewidzieć warunkach mogą być wkładane do ust przez dzieci w wieku poniżej 3 lat. Zawartość szkodliwej substancji w produkcie będącym przedmiotem postępowania przekraczała więc ponad 200 razy limit dopuszczalny przez wskazane rozporządzenie. Z badań naukowych wynika, że przekroczenie dopuszczalnej zawartości ftalanów w zabawkach może mieć negatywny wpływ na zdrowie dzieci, w szczególności na wątrobę, nerki i jądra.

W trakcie kontroli, przedsiębiorca dostarczył Pomorskiemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Inspekcji Handlowej w Gdańsku, Delegatura w Słupsku kopię wyników badań wykonanego z winylu delfina KN 2304, z dnia 23 lipca 2002 r., przeprowadzonych na zgodność z normami EN 71-1 *Bezpieczeństwo zabawek -- Część 1: Właściwości mechaniczne i fizyczne* oraz EN 71-2 *Bezpieczeństwo zabawek - Część 2 - Palność*, przez laboratorium TÜV Rheinland Product Safety GmbH z siedzibą w Kolonii w Niemczech.

W piśmie z dnia 14 listopada 2006 r. skierowanym do Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Gdańsku, Delegatura w Słupsku, przedsiębiorca

oświadczył, że z opakowania dołączonego do produktu usunął ostrzeżenie: „Zabawka zawiera małe elementy - niebezpieczeństwo połknięcia” (w następstwie przekazanej przez Inspekcję Handlową uwagi, że produkt nie zawiera takich części) oraz zmienił informację dotyczącą kategorii wiekowej na: „Zabawka przeznaczona dla dzieci w wieku powyżej 18 miesięcy” oraz „18m”. Przedsiębiorca poinformował, że błędne etykiety zostaną wymienione.

Mając na uwadze, że badania wykonane przez laboratorium TÜV Rheinland Product Safety GmbH nie obejmowały sprawdzenia zawartości ftalanów, Prezes UOKiK uznał za zasadne wszczęcie postępowania w sprawie zabawki do kąpielii delfinek w kolorze niebieskim, oznaczonej kodem kreskowym 5907629614449 na podstawie ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 229, poz. 2275), zwanej dalej „ustawą ogólnym bezpieczeństwie produktów”. Zgodnie z art. 61 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), pismem z dnia 2 marca 2007 r. Prezes UOKiK powiadomił M&Z sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni (stronę postępowania) o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie tego produktu. Jednocześnie, w drodze postanowienia z dnia 2 marca 2007 r., wydanego na podstawie art. 22 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK wyznaczył stronie postępowania termin 21 dni od dnia otrzymania postanowienia na wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez produkt będący przedmiotem postępowania. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania, że w celu wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez zabawki do kąpielii delfinek w kolorze niebieskim, oznaczonych kodem kreskowym 5907629614449, które zostały już wprowadzone na rynek niezbędne jest ich natychmiastowe odebranie od dystrybutorów oraz ostrzeżenie konsumentów o zagrożeniu stwarzanym przez te produkty.

Odpowiadając, w piśmie z dnia 19 marca 2007 r. strona postępowania poprosiła o przedłużenie terminu na wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez zabawki do kąpielii delfinek w kolorze niebieskim, oznaczone kodem kreskowym 5907629614449, z uwagi na to, że odebranie zabawki od wszystkich dystrybutorów wymaga dłuższego czasu. Prezes UOKiK przychylił się do tej prośby.

Przy piśmie z dnia 26 kwietnia 2007 r. przedsiębiorca M&Z sp. z o.o. przekazał kopię pisma, w którym poinformował dystrybutorów o zagrożeniach stwarzanych przez zabawkę będącą przedmiotem postępowania i wystąpił do nich z prośbą o zwrócenie tych egzemplarzy zabawek, które posiadają w swojej ofercie handlowej. Strona postępowania przesłała również treść ogłoszenia, które zostało zamieszczone w trzech kolejnych wydaniach Gazety Wyborczej zawierającego opis zagrożeń powodowanych przez produkt oraz wskazanie przedziału czasowego, w którym produkt był sprzedawany (od lipca 2006 r. do marca 2007 r.) wraz z kopią faktury zapłaty za ogłoszenie. Ponadto strona postępowania przekazała kopię

faktury nr 0738 z dnia 13 czerwca 2006 r. poświadczającą zakup od przedsiębiorstwa Grand (Universal) Sourcing Ltd partii liczącej 720 sztuk delfinków oznaczonych kodem kreskowym 5907629614449. Jednocześnie przedsiębiorca przekazał kopię faktury korygującej poświadczającej odkupienie od dystrybutorów 1 egzemplarza delfinka będącego przedmiotem postępowania oraz kopie 23 oświadczeń odbiorców, z których wynika, że nie posiadają oni w sprzedaży tych produktów.

Mając na uwadze dużą liczbę produktów zakupionych od chińskiego przedsiębiorcy, w piśmie z dnia 18 maja 2007 r., Prezes UOKiK zwrócił się do strony postępowania o przekazanie faktur korygujących lub oświadczeń od wszystkich dystrybutorów, którym wcześniej sprzedali zabawki do kąpielii delfinek w kolorze niebieskim, oznaczonych kodem kreskowym 5907629614449 oraz protokołu zniszczenia tych produktów, które zostały odebrane od dystrybutorów.

Odpowiadając, przy piśmie z dnia 17 maja 2007 r., przedsiębiorca M&Z sp. z o.o. przekazał 31 dalszych oświadczeń dystrybutorów powiadamiających, że nie posiadają oni w sprzedaży produktów będących przedmiotem postępowania, 2 faktury korygujące poświadczające odebranie 3 dalszych egzemplarzy delfinków oraz zestawienie wszystkich odbiorców, którym sprzedał delfinki z wyszczególnieniem liczby produktów sprzedanych poszczególnym dystrybutorom. Przedsiębiorca przesłał również protokół z dnia 8 lutego 2007 r. potwierdzający zniszczenie 282 zabawek do kąpielii delfinek w kolorze niebieskim, oznaczonych kodem kreskowym 5907629614449 oraz protokół z dnia 30 kwietnia 2007 r. potwierdzający zniszczenie 2 egzemplarzy tych produktów. W dniu 22 czerwca 2007 r. strona postępowania przekazała kopię protokołu z dnia 22 czerwca 2007 r. poświadczającego zniszczenie 2 produktów będących przedmiotem postępowania.

W piśmie z dnia 6 czerwca 2007 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o przysługującym jej prawie do zapoznania się z aktami i prawie do wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. Strona nie skorzystała z przysługujących jej praw.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził.

Jak wynika z kopii faktury kupna przez stronę postępowania od przedsiębiorcy chińskiego zabawki do kąpielii delfinek w kolorze niebieskim, oznaczonej kodem kreskowym 5907629614449 oraz kopii faktur sprzedaży tego produktu dystrybutorom, zabawka została wprowadzona na rynek polski przed dniem 16 stycznia 2007 r. W tym czasie ograniczenia w zakresie zawartości ftalanów określało rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 kwietnia 2004 r. w sprawie wprowadzenia środków przewidzianych przepisami o ogólnym

bezpieczeństwie produktów w odniesieniu do produktów zawierających ftalany, które stwarzają poważne zagrożenie (Dz. U. z 2004 r. Nr 73, poz. 656). Z dniem 16 stycznia 2007 r. zostało ono zastąpione przez rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 5 lipca 2004 r. w sprawie ograniczeń, zakazów lub warunków produkcji, obrotu lub stosowania substancji niebezpiecznych oraz zawierających je produktów (Dz. U. 2004 r. Nr 168, poz. 1762 z późn. zm.). Z uwagi na datę wprowadzenia przez M&Z sp. z o.o. na rynek polski zabawek do kąpieli delfinek w kolorze niebieskim, oznaczonych kodem kreskowym 5907629614449, Prezes UOKiK podjął działania, biorąc pod uwagę stan prawny przed dniem 16 stycznia 2007 r.

Prezes UOKiK, mając na uwadze wyniki badań Specjalistycznego Laboratorium Produktów Włókienniczych i Analizy Instrumentalnej Głównego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Łodzi stwierdził, że zabawki do kąpieli delfinek w kolorze niebieskim, oznaczone kodem kreskowym 5907629614449, nie są bezpieczne. W opinii Prezesa UOKiK, obydwie zaproponowane przez przedsiębiorcę ostrzeżenia dotyczące wieku dziecka, dla którego zabawka nie jest przeznaczona - poniżej 3 lat jak i poniżej 18 miesięcy - są nieodpowiednie, gdyż nie eliminują zagrożeń stwarzanych przez ten produkt. Rodzice kupujący taką zabawkę nie są świadomi ani wysokiego poziomu ftalanów w produkcie ani zagrożeń, jakie może spowodować. Zmiana informacji na opakowaniu polegająca na obniżeniu z 3 lat do 18 miesięcy wieku dzieci, dla których zabawka ta jest odpowiednia, jest nieuzasadniona, gdyż zbyt duża zawartość ftalanów w zabawce stwarza niebezpieczeństwo dla zdrowia także tych dzieci, które mają powyżej 18 miesięcy. Zgodnie bowiem z §1 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów, obowiązek przestrzegania limitu dotyczącego zawartości ftalanów miał zastosowanie do wszystkich produktów, które w normalnych lub dających się przewidzieć warunkach mogą być wkładane do ust przez dzieci poniżej 3 lat.

W związku z tym, Prezes UOKiK uznał, iż niezbędne jest podjęcie przez przedsiębiorcę M&Z sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni działań w celu wyeliminowania zagrożeń stwarzanych przez zabawki do kąpieli delfinek w kolorze niebieskim, oznaczonych kodem kreskowym 5907629614449, które zostały wprowadzone na rynek przed dniem 16 stycznia 2007 r.

Przedsiębiorca M&Z sp. z o.o. jest producentem w rozumieniu w rozumieniu art. 3 pkt 2 lit. b) ustawy z o ogólnym bezpieczeństwie produktów i w zakresie prowadzonej działalności ponosi odpowiedzialność za bezpieczeństwo produktów wprowadzonych na rynek na zasadach określonych w tej ustawie.

Zgodnie z art. 2 ustawy z dnia 12 stycznia 2007 r. o zmianie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. Nr 35, poz. 215) do wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie tej ustawy postępowań administracyjnych w sprawie ogólnego

bezpieczeństwa produktu, stosuje się przepisy dotychczasowe, tj. ustawę o ogólnym bezpieczeństwie produktów w brzmieniu przed wejściem w życie zmian.

Stosownie do art. 10 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, producent jest zobowiązany wprowadzać na rynek wyłącznie produkty bezpieczne. Art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów przewiduje, że produktem bezpiecznym jest produkt, który w zwykłych lub innych, dających się w sposób uzasadniony przewidzieć warunkach jego używania, z uwzględnieniem czasu korzystania z produktu, a także, w zależności od rodzaju produktu, sposobu uruchomienia oraz wymogów instalacji i konserwacji, nie stwarza żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarza znikome zagrożenie, dające się pogodzić z jego zwykłym użytkowaniem i uwzględniające wysoki poziom wymagań dotyczących ochrony zdrowia i życia ludzkiego. Mając na uwadze art. 5 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produkt, który nie spełnia wymagań określonych w art. 4 tej ustawy, nie jest produktem bezpiecznym.

Zgodnie z art. 24 ust. 14 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK wydaje decyzję o umorzeniu postępowania jeśli:

- producent lub dystrybutor usunął przyczyny zagrożeń,
- w sposób niebudzący wątpliwości ustalono, że na rynku nie znajdują się produkty będące przedmiotem postępowania,
- w sposób niebudzący wątpliwości ustalono, że na rynek nie będą wprowadzane produkty będące przedmiotem postępowania.

W toku postępowania prowadzonego przez Prezesa UOKiK M&Z sp. z o.o., przedstawił dowody potwierdzające podjęcie działań wskazanych przez Prezesa UOKiK w postanowieniu z dnia 2 marca 2007 r., tj. wycofał, a następnie zniszczył zabawki będące przedmiotem postępowania z rynku oraz ostrzegł konsumentów o zagrożeniach stwarzanych przez ten produkt. Oświadczenia dystrybutorów produktu będącego przedmiotem postępowania potwierdziły, iż zabawka ta nie znajduje się już na rynku. Prezes UOKiK uznał więc, iż strona postępowania wyeliminowała zagrożenia stwarzane przez zabawki do kąpielii delfinek w kolorze niebieskim, oznaczone kodem kreskowym 5907629614449.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji.

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Otrzymuje:

M&Z sp. z o.o.
Chwaszczyńska 133a
81-571 Gdynia